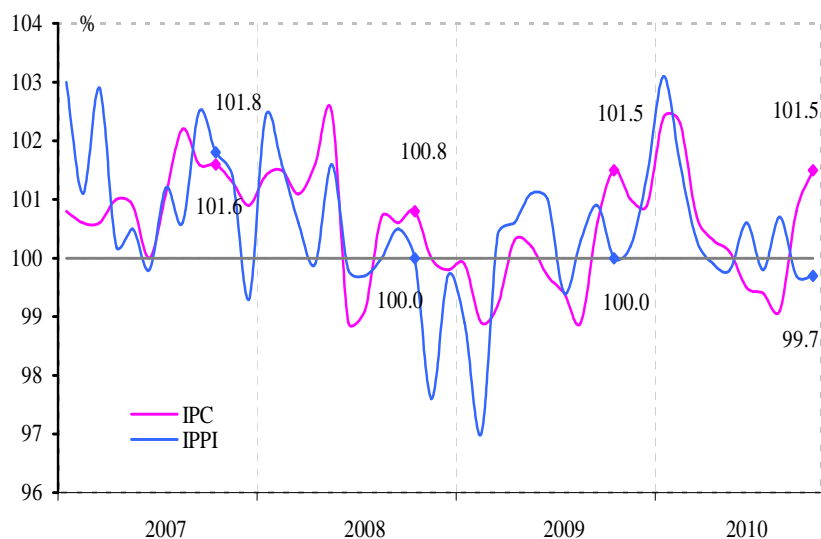

BULETIN LUNAR nr. 10* 2010
Octombrie
Nivelul inflației

În luna octombrie 2010 prețurile de consum au crescut față de luna septembrie 2010 cu 1.5 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 3.1 la sută, la mărfurile nealimentare cu 0.9 la sută și la serviciile prestate populației cu 0.1 la sută (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

Încălțăminte – cu câte 1.3 la sută fiecare; articole de tutun – cu 1.0 la sută; materiale de construcție – cu 0.6 la sută. Totodată, prețurile la detergenți și medicamente au scăzut cu câte 0.3 la sută fiecare.

În grupul *serviciilor prestate populației* majorări de prețuri au fost înregistrate la serviciile transportului aerian – cu 3.5 la sută, reparația apartamentelor – cu 1.2 la sută, alimentația publică – cu 1.0 la sută, plata pentru locuință – cu 0.9 la sută. Totodată, la serviciile de turism peste hotarele țării prețurile au scăzut cu 2.2 la sută, la servicii transportului feroviar internațional – cu 2.1 la sută.

Nivelul inflației în luna octombrie 2010 față de luna octombrie 2009 a constituit 8.0 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 7.2 la sută, la mărfurile nealimentare – 7.0 la sută și la serviciile prestate populației – 10.3 la sută.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor IPC, %

	septembrie 2010/ august 2010		octombrie 2010/ septembrie 2010	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.8	100%	1.5	100%
Produse alimentare	0.7	87.5	1.1	73.3
Mărfuri nealimentare	0.1	12.5	0.4	26.7
Servicii cu plată	0.0	0.0	0.0	0.0

Sursa: BNS și BNM

De la începutul anului 2010 prețurile de consum au crescut cu 6.1 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 3.8 la sută, la mărfurile nealimentare cu 5.6 la sută și la serviciile prestate populației cu 9.5 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna octombrie 2010 **prețurile producției industriale** au scăzut față de luna septembrie curent cu 0.3 la sută. Cele mai mari reduceri ale prețurilor au fost înregistrate în activitățile: fabricarea zahărului – cu 14.8 la sută; fabricarea băuturilor alcoolice distilate – cu 2.8 la sută; prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn – cu 2.7 la sută; edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative – cu 2.4 la sută; fabricarea de cacao, ciocolată și produse zaharoase de cofetărie – cu 1.8 la sută; fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor, industria chimică – cu câte 1.7 la sută fiecare; fabricarea hârtiei și a cartonului – cu 1.6 la sută; fabricarea de mașini și echipamente – cu 1.3 la sută; fabricarea vinului – cu 1.2 la sută; fabricarea produselor lactate, industria metalurgică – cu câte 0.3 la sută fiecare.

Totodată, creșteri au fost consemnate în următoarele activități: fabricarea macaroanelor, tăițelilor și produselor făinoase analoge – cu 13.4 la sută; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 5.7 la sută; fabricarea produselor de tutun – cu 2.8 la sută; fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare – cu 2.4 la sută; fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 2.0 la sută; producția de articole din cauciuc și din material plastic – cu 1.6 la sută.

La energia electrică și termică, gaze și apă prețurile în luna octombrie 2010 au rămas la nivelul celor din luna septembrie curent, în timp ce în industria extractivă au crescut cu 1.1 la sută.

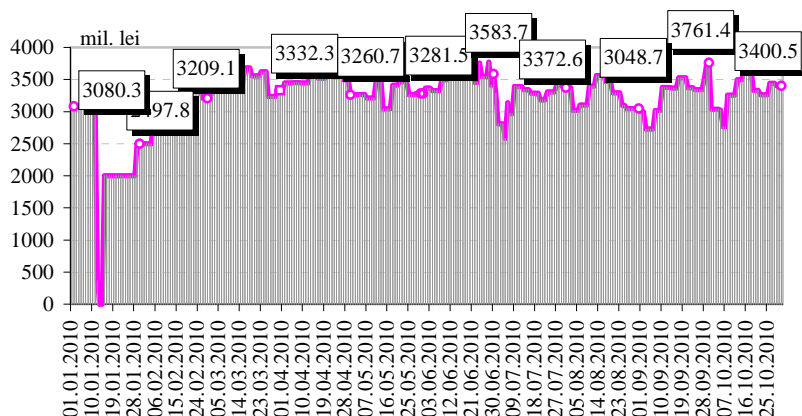
În octombrie 2010 prețurile producției industriale s-au majorat cu 6.9 la sută față de luna octombrie 2009, inclusiv în industria prelucrătoare – cu 4.8 la sută, energia electrică și termică, gaze și apă – cu 18.2 la sută, în industria extractivă – cu 1.2 la sută.

Indicele prețurilor producției industriale destinate pieței interne în luna octombrie 2010 s-a redus cu 0.5 la sută față de luna precedentă și a crescut cu 8.3 la sută față de luna octombrie 2009.

Instrumentele politicii monetare

În luna octombrie 2010 Banca Națională a Moldovei a continuat să exercite controlul asupra lichidității din sistemul bancar, utilizând în acest scop certificatele BNM (CBN), ca instrument principal de contracarare a surplusului de masă monetară. Suplinirea resurselor băncilor a fost efectuată de către BNM prin intermediul liniilor de credit, deschise anterior băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei. Concomitent, săptămânal au fost anunțate licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat (VMS) la rata fixă a dobânzii (rata de bază a BNM).

Graficul nr. 2. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM

Operațiuni de sterilizare

În luna octombrie 2010 Banca Națională a Moldovei a derulat de 2 ori pe săptămână licitații de plasare a CBN la rata maximă a dobânzii echivalentă cu rata de bază a BNM, care s-a menținut pe parcursul lunii gestionare la nivelul de 7.0 la sută anual. Cererile băncilor, depuse la rata maximă a dobânzii, au fost acceptate integral.

În perioada de referință soldul operațiunilor de sterilizare a înregistrat valori între 2761.4 și 3664.2 mil. lei, iar la finele lunii s-a cifrat la 3400.5 mil.

lei (graficul nr. 2). Soldul mediu al CBN în circulație a fost de 3303.9 mil. lei, cu 31.2 mil. lei peste valoarea lunii septembrie.

Activitatea de creditare

În baza contractelor de credit dintre Banca Națională a Moldovei și băncile licențiate, încheiate în perioada

mai-august 2009 și în luna aprilie 2010, conform cărora băncilor li s-au deschis linii de credit pentru creditarea agenților economici din sectorul real al economiei, în luna octombrie curent Banca Națională a Moldovei a acordat băncilor credite în sumă de 19.3 mil. lei.

Pe parcursul lunii de referință suma creditelor rambursate de bănci a constituit 130.4 mil. lei, inclusiv din creditele acordate băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei – 19.2 mil. lei, pentru menținerea lichidității – 100.0 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 10.8 mil. lei și din creditele acordate pentru construcția CCL – 0.4 mil. lei.

La 31 octombrie 2010 datoria creditoare a băncilor licențiate față de Banca Națională a Moldovei a constituit 1059.5 mil. lei, fiind reprezentată prin creditele acordate băncilor pentru protejarea integrității sistemului bancar – 514.1 mil. lei, pentru creditarea sectorului real al economiei – 526.7 mil. lei și pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor (credite acordate în anii precedenți) – 18.7 mil. lei.

La 31 octombrie 2010 soldul creditelor acordate băncilor s-a diminuat cu 111.1 mil. lei, sau cu 9.5 la sută comparativ cu finele lunii precedente.

Operațiuni REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat

În luna octombrie 2010, conform graficului plasat pe pagina web oficială, BNM a anunțat săptămânal operațiuni de vărsare a lichidităților pe termen de 7 zile – licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat la rata de bază a BNM (7.0 la sută anual). Cereri din partea băncilor n-au fost înregistrate.

Facilități permanente

În luna octombrie 2010, în condițiile persistenței excedentului de lichiditate, băncile au continuat să recurgă la facilitatea de depozit overnight, în timp ce facilitatea de credit nu a fost solicitată.

Soldul mediu zilnic al depozitelor overnight în perioada de referință a constituit 255.8 mil. lei, în scădere cu 22.0 mil. lei, sau cu 7.9 la sută față de luna precedentă. Pe parcursul lunii băncile au depus la BNM depozite overnight în sume ce au variat zilnic între 44.0 și 870.0 mil. lei, volumul total al depozitelor plasate fiind de 5884.0 mil. lei. Micșorarea volumului operațiunilor de depozit overnight a avut loc în condițiile majorării cererii din partea băncilor la operațiunile de cumpărare a certificatelor BNM.

Rezervele obligatorii

Rezervele obligatorii în MDL aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 6 – 20 octombrie 2010, menținute de bănci în perioada 21 octombrie – 5 noiembrie 2010, s-au cifrat la 1248.5 mil. lei, în creștere cu 25.0 mil. lei, sau cu 2.0 la sută față de perioada de urmărire 6 – 20 septembrie 2010 și menținute de către bănci în perioada 21 septembrie 2010 – 5 octombrie 2010.

Rezervele obligatorii în VLC la 31 octombrie 2010 au constituit 44.2 mil. USD și 50.0 mil. EUR, în creștere cu 0.5 mil. USD și în scădere, respectiv, cu 1.5 mil. EUR față de finele lunii precedente. Evoluția rezervelor obligatorii în MDL și în VLC a fost determinată de modificarea mijloacelor atrase supuse rezervării.

Ratele dobânzilor

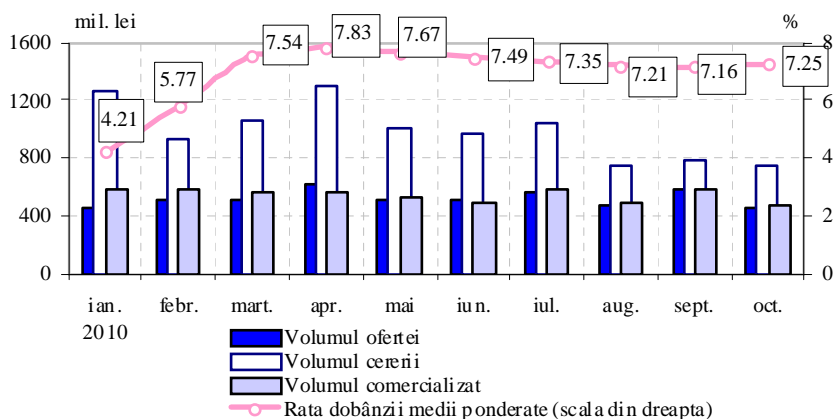
Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, luând în considerație evoluția indicatorilor monetari și macroeconomici, inclusiv a nivelului inflației, în ședința din 28 octombrie 2010 a hotărât de a menține (opt luni consecutiv) ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM la nivelul stabilit în ședința din 25 martie 2010:

- ***rata de bază*** aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt – 7.0 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 10.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 4.0 la sută anual.

Pietele financiare

Pe parcursul lunii octombrie 2010 Ministerul Finanțelor a micșorat oferta săptămânală de titluri de stat licitate pe piața primară cu 5.0 mil. lei comparativ cu luna precedentă, până la 110.0 mil. lei, divizată în

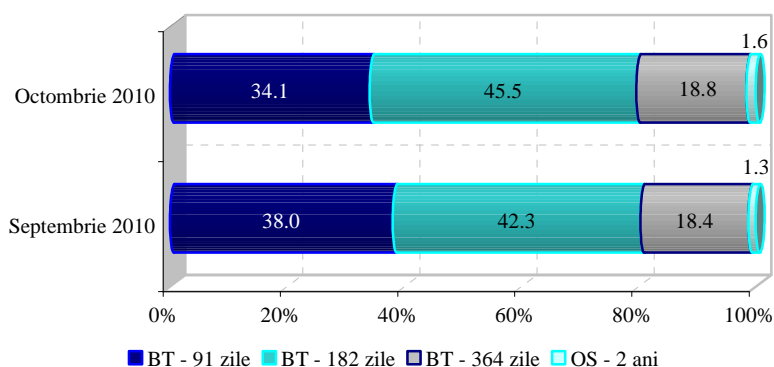
Graficul nr. 3. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

continuare în bonuri de trezorerie de 91, 182 și 364 zile. Volumul total de VMS oferit la licitații a constituit 448.0 mil. lei, cu 135.0 mil. lei sub nivelul lunii precedente, ca urmare a reducerii numărului de licitații desfășurate în luna de referință față de luna septembrie 2010 (graficul nr. 3).

Cererea de valori mobiliare de stat la licitațiile din luna octombrie 2010 a înregistrat 743.2 mil. lei, cu 38.4 mil. lei în scădere față de luna precedentă. Cererea pentru obligațiunile de stat (OS) a fost în creștere, constituind 7.7 mil. lei, neacoperind oferta în sumă de 8.0 mil. lei.

Graficul nr. 4. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Vânzările de titluri de stat în luna gestionară au înregistrat 466.0 mil. lei, în scădere cu 106.9 mil. lei față de luna septembrie, iar volumul VMS plasate a depășit oferta cu 18.0 mil. lei.

Volumul VMS procurate în luna octombrie 2010 de către investitorii nebankari (rezidenți) s-a micșorat față de luna precedentă, constituind 51.6 mil. lei. Concomitent, s-a diminuat ponderea acestora în volumul total emis (de la 16.2 la sută în luna septembrie până la

11.1 la sută în luna octombrie).

Termenul mediu ponderat de circulație al VMS emise în luna octombrie a crescut cu 7 zile, până la 193 zile, ca urmare a majorării ponderii titlurilor de 182 zile în volumul emis și a diminuării ponderii titlurilor de 91 zile (graficul nr. 4).

Ratele dobânzilor la VMS cu scadența până la un an, emise pe piața primară pe parcursul lunii octombrie, ca și în luna precedentă, au înregistrat valori de cca 7.0 la sută. Randamentul mediu lunar al titlurilor cu scadența până la un an a constituit 7.25 la sută anual (în creștere cu 0.09 puncte procentuale față de luna anterioară).

Tabelul nr. 2. Ratele medii ponderate nominale și efective ale dobânzii la valorile mobiliare de stat, %

		BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	OS 2 ani
Septembrie 2010	Rata nominală	7.04	7.20	7.33	-
	Rata efectivă	7.22	7.33	7.33	7.74
Octombrie 2010	Rata nominală	7.07	7.30	7.47	-
	Rata efectivă	7.26	7.43	7.47	7.83

În perioada ianuarie – octombrie 2010 rata medie a dobânzii la titlurile cu scadența până la un an a constituit 6.92 la sută anual.

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

Portofoliul de valori mobiliare de stat al BNM

La 31 octombrie 2010 datoria statului față de Banca Națională a Moldovei sub formă de valori mobiliare de stat în portofoliul BNM nu s-a modificat comparativ cu luna anterioară, constituind 2213.4 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Valorile mobiliare de stat obținute în portofoliul propriu al BNM, ca rezultat al reemisiunilor efectuate în luna octombrie, au avut scadența de 90, 91 și 95 zile, fiind emise la rata dobânzii de 7.06 și 7.08 la sută anual. Rata medie ponderată a dobânzii la VMS deținute în portofoliu la 31 octombrie 2010 a constituit 7.05 la sută anual.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 31 octombrie 2010 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la BNM a totalizat 142.5 mil. lei. Suma depozitelor ajunse la scadență și restituite Ministerului Finanțelor în luna de referință a constituit 60.0 mil. lei.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la 31 octombrie 2010 a alcătuit 10.43 la sută anual, în creștere cu 0.06 puncte procentuale față de finele lunii precedente. Termenul mediu la depozitele în sold a constituit 224 zile, fiind în creștere cu 23 de zile.

Activitatea băncilor pe piața monetară

Piața interbancară a creditelor/depozitelor. În luna octombrie 2010 volumul tranzacțiilor pe piața interbancară a constituit 18.3 mil. lei, fiind în creștere cu 9.6 mil. lei față de luna precedentă.

În luna de referință pe piața interbancară a creditelor/depozitelor au avut loc două tranzacții de plasare a depozitelor în sumă totală de 11.0 mil. lei, în creștere cu 4.8 mil. lei față de luna precedentă. Rata medie a dobânzii la operațiunile de credite și depozite a constituit 5.13 la sută anual. Termenul mediu ponderat a fost de o zi.

Piața secundară a valorilor mobiliare de stat. În luna octombrie pe piața secundară a valorilor mobiliare de stat s-a înregistrat o revigorare a volumului tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a VMS. Astfel, rulajul lunar al tranzacțiilor pieței secundare a titlurilor de stat s-a situat la nivelul de 7.3 mil. lei, sau de 2.9 ori mai mare decât cel înregistrat în luna anterioară.

Randamentul mediu aferent operațiunilor definitive de pe piața secundară în luna de referință s-a diminuat cu 0.1 puncte procentuale față de luna precedentă, până la 7.01 la sută anual. Termenul mediu ponderat până la scadență la VMS solicitate de participanții pieței s-a micșorat considerabil, de la 158 la 38 zile.

Cele mai tranzacționate VMS au fost cele cu maturitatea reziduală sub 91 zile, a căror pondere în volumul total al tranzacțiilor a constituit 91.8 la sută.

În luna octombrie 2010 operațiuni REPO n-au fost înregistrate.

Ecranul coridorului ratelor de dobândă. Piața interbancară a creditelor/depozitelor în luna octombrie 2010 a rămas în continuare marcată de numărul restrâns de tranzacții pe scadențe foarte scurte. Rata medie a dobânzii pe piața interbancară a creditelor/depozitelor s-a majorat de la 5.00 la sută anual în luna precedentă, până la 5.13 la sută anual în luna de octombrie. În același timp, randamentul mediu la titlurile de stat cu scadența de 91 zile s-a menținut la un nivel apropiat ratei de bază mai bine de jumătate de an, înregistrând în luna octombrie 7.07 la sută anual.

Ratele de referință pe piața interbancară. Pe parcursul lunii octombrie 2010 cotațiile de referință **CHIBOR** de o săptămână (1W) au înregistrat valori de la 7.26 până la 7.29 la sută anual, plasându-se peste rata de bază a BNM. Cotația **CHIBID** (1W) la finele lunii octombrie a înregistrat 3.46 la sută, astfel marja dintre aceste două rate s-a plasat ca și în luna precedentă aproape de 4.00 puncte procentuale.

Piata creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie¹ s-a majorat cu 563.4 mil. lei (2.2 la sută) față de finele lunii septembrie 2010, constituind 26459.8 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2010. Această evoluție s-a datorat creșterii

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Credite noi acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	23884.1	13202.3	10681.8	1777.2	964.8	18.63	812.4	10.58
Ianuarie 2010	23648.1	13171.2	10476.9	938.6	560.9	17.03	377.7	10.67
Februarie	23614.9	13147.0	10467.9	1189.4	619.2	17.78	570.2	10.37
Martie	23740.4	13445.0	10295.4	2191.9	1167.6	17.25	1024.3	10.21
Aprilie	23849.4	13592.8	10256.6	1889.2	1039.4	16.85	849.8	10.29
Mai	24390.0	13921.3	10468.7	2023.4	946.4	16.81	1077.0	10.15
Iunie	24903.0	14183.6	10719.4	2247.7	1149.3	16.46	1098.4	10.49
Iulie	25312.4	14637.1	10675.3	1819.45	995.34	16.02	824.11	10.43
August	25660.3	15015.4	10644.9	1825.8	919.5	16.44	906.3	9.29
Septembrie	25896.4	15146.1	10750.3	2151.1	1056.1	15.80	1095.0	9.77
Octombrie	26459.8	15387.4	11072.4	2170.1	1078.9	15.88	1091.2	9.65

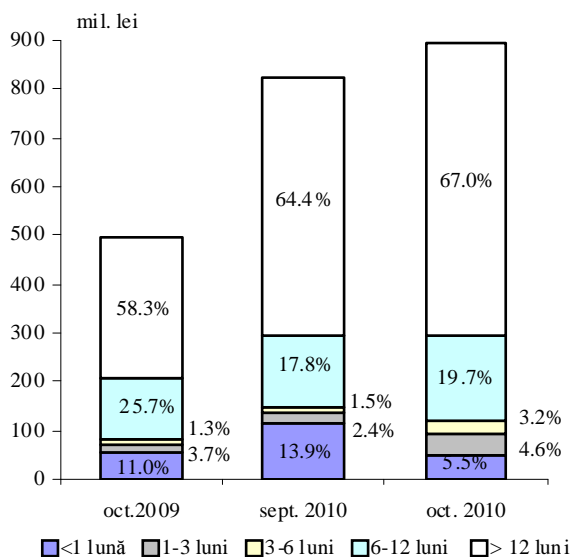
acordate în moneda națională cu 241.3 mil. lei (1.6 la sută), precum și a soldului creditelor în valută străină (exprimate în MDL) - cu 322.1 mil. lei (3.0 la sută).

Majorarea **soldului creditelor în MDL** s-a produs ca urmare a creșterii soldurilor creditelor acordate tuturor sectoarelor economice. Astfel, soldul creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare a crescut cu 156.8 mil. lei (13.6 la sută), soldul creditelor acordate persoanelor fizice - cu 46.1 mil.

lei (1.1 la sută), cel al creditelor acordate sectorului privat - cu 27.5 mil. lei (0.3 la sută), întreprinderilor de stat - cu 10.9 mil. lei (2.7 la sută).

Soldul creditelor în valută străină (recalculată în lei) a înregistrat o majorare determinată de creșterea soldurilor creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare cu 157.7 mil. lei (18.9 la sută), persoanelor fizice - cu 85.8 mil. lei (10.3 la sută), sectorului privat - cu 75.3 mil. lei (0.8 la sută), întreprinderilor de stat - cu 3.3 mil. lei (1.7 la sută).

Graficul nr. 5. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

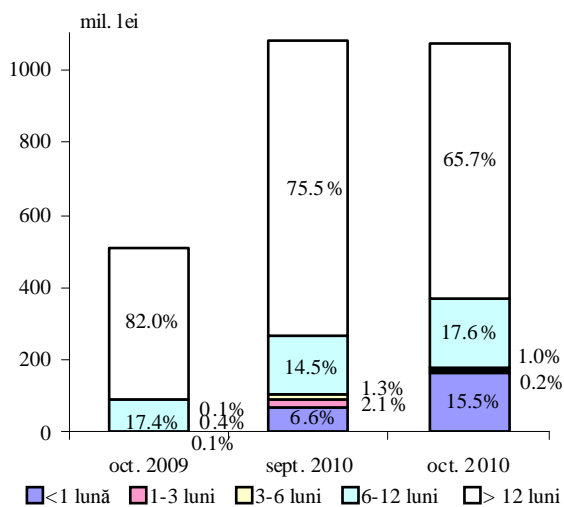
Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 937.3 mil. USD, majorându-se cu 42.6 mil. USD (4.8 la sută) față de luna septembrie 2010.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna octombrie 2010 a constituit 1078.9 mil. lei, majorându-se cu 22.8 mil. lei, sau cu 2.2 la sută față de luna precedentă.

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 82.6 la sută. Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele cu termene de peste 12 luni, fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 15.54 la sută în volum de 596.9 mil. lei. Ponderea acestora în volumul total al creditelor în moneda națională acordate persoanelor juridice a constituit 67,0 la sută, fiind în creștere cu 2.6 puncte procentuale față de luna septembrie 2010. În același timp, ponderea creditelor cu termene de până la 1 lună s-a micșorat cu 8.4 puncte procentuale, până la nivelul de 5.5 la sută din total. (graficul nr. 5).

¹ Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

În luna octombrie 2010 *rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională* a sporit cu 0.08 puncte procentuale, până la nivelul de 15.88 la sută, ca rezultat al creșterii ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice cu 0.24 puncte procentuale, până la nivelul de 15.41 la sută, precum și a ratei medii la creditele acordate persoanelor fizice – cu 0.08 puncte procentuale, până la nivelul de 18.09 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 1074.3 mil. lei (echivalentul a 91.3 mil. USD), majorându-se cu 3.2 mil. USD față de luna septembrie 2010. În componența acestora, creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (65.7 la sută din total, deși s-au micșorat cu 9.8 puncte procentuale față de nivelul lunii septembrie 2010), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 9.37 la sută (graficul nr. 6). Totodată, a crescut cu 8.9 puncte procentuale ponderea creditelor acordate cu termen de până la 1 lună, constituind 15.5 la sută din total.

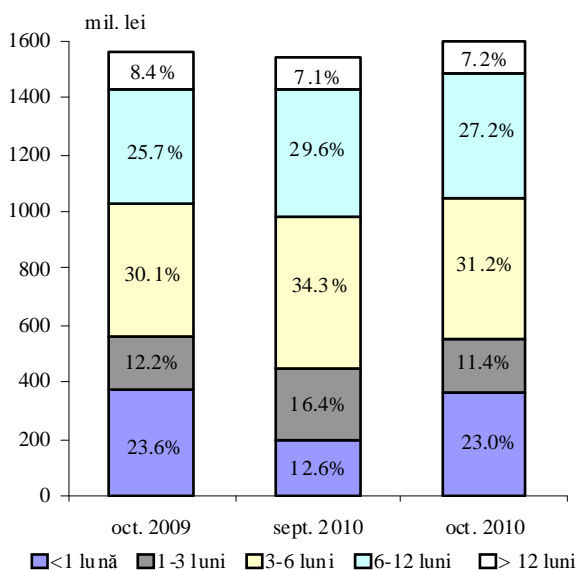
Tabelul nr. 4. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite noi atrase				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	16676.9	7733.9	8943.0	3695.5	1855.3	9.79	1840.2	3.81
Ianuarie 2010	16771.2	7840.4	8930.8	2862.0	1480.0	9.70	1382.0	3.59
Februarie	17329.4	8059.1	9270.3	3220.5	1537.4	8.45	1683.1	3.63
Martie	17243.9	8046.8	9197.1	3016.7	1388.5	9.11	1628.2	3.37
Aprilie	17335.2	8308.9	9026.3	2611.4	1346.7	8.31	1264.7	3.37
Mai	17137.9	8382.5	8755.4	3193.6	1952.7	6.45	1240.9	3.32
Iunie	16862.3	8303.9	8558.4	3231.2	1884.0	6.65	1347.2	3.32
Iulie	16944.3	8315.1	8629.2	2918.75	1596.03	7.79	1322.72	3.43
August	16899.5	8393.9	8505.6	2884.4	1347.0	7.99	1537.4	3.52
Septembrie	17569.8	8587.6	8982.2	3181.9	1543.9	7.43	1638.0	3.48
Octombrie	17702.1	8650.3	9051.8	2884.0	1600.5	6.79	1283.5	3.43

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice s-a diminuat cu 0.11 puncte procentuale față de lună precedentă, constituind 9.58 la sută în luna octombrie 2010.

La finele lunii octombrie 2010 *soldul depozitelor* în sistemul bancar a însumat 25786.2 mil. lei, majorându-se cu 192.0 mil.

Graficul nr. 7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

lei (0.8 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 235.0 mil. lei (1.7 la sută), în timp ce soldul depozitelor în valută străină s-a redus cu 43.0 mil. lei (0.4 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 8084.1 mil. lei, majorându-se cu 59.7 mil. lei față de luna septembrie 2010 și reprezentând 31.4 la sută din soldul total al depozitelor.

Soldul depozitelor la termen a însumat 17702.1 mil. lei, majorându-se cu 132.3 mil. lei (0.8 la sută).

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 8650.3 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2010, majorându-se cu 62.7 mil. lei (0.7 la sută) față de luna precedentă, ca urmare a creșterii soldului depunerilor în MDL ale persoanelor fizice cu 91.3 mil. lei (1.3 la sută), în timp ce soldul depozitelor agenților economici s-a micșorat cu 28.6 mil. lei (2.0 la sută).

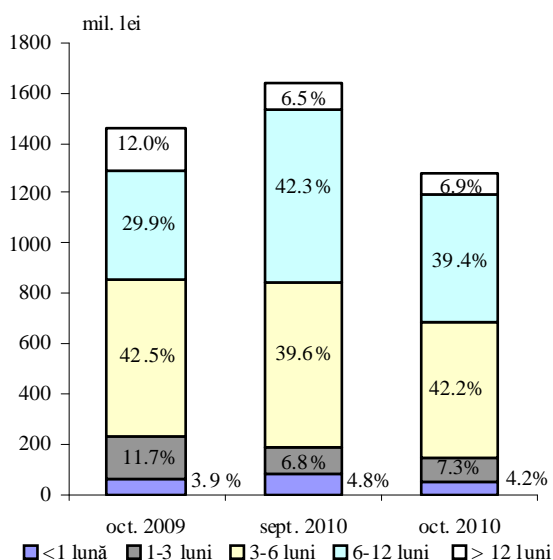
Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 69.6 mil. lei (0.8 la sută), constituind 9051.8 mil. lei.

Volumul depozitelor atrase la termen în MDL în luna octombrie 2010 a constituit 1600.5 mil. lei, fiind cu 56.6 mil. lei superior celui din luna septembrie 2010. Această majorare a fost cauzată de creșterea volumului depozitelor atrase de la persoanele juridice cu 32.9 mil. lei (5.3 la sută) și cel al depozitelor atrase de la persoanele fizice – cu 23.7 mil. lei (2.6 la sută).

Ponderea depozitelor atrase la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a redus de la 59.4 la sută în luna septembrie 2010 până la 58.8 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii de raportare.

În luna octombrie 2010 depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au constituit 31.2 la sută din total (în descreștere cu 3.1 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. În același timp, o tendință de scădere mai accentuată au manifestat depunerile cu termene de la 1 până la 3 luni, a căror pondere s-a redus cu 5.0 puncte procentuale, în timp ce ponderea depunerilor cu termene de până la 1 lună s-a majorat cu 10.4 puncte procentuale, constituind 23.0 la sută din totalul depozitelor atrase (graficul nr. 7).

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

Rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL a scăzut pe parcursul lunii octombrie 2010 cu 0.64 puncte procentuale, constituind 6.79 la sută anual (3.46 la sută – pentru persoanele juridice și 9.13 la sută – pentru persoanele fizice, în comparație cu 5.06 și 9.05 la sută, respectiv, în luna septembrie 2010).

În perioada de gestiune volumul atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 1283.5 mil. lei (echivalentul a 109.1 mil. USD), micșorându-se cu 24.7 mil. USD din contul reducerii depunerilor persoanelor fizice cu 346.6 mil. lei, sau cu 23.0 la sută și a depozitelor persoanelor juridice – cu 7.9 mil. lei, sau cu 6.1 la sută.

În luna octombrie 2010 s-a consemnat majorarea ponderii depunerilor în valută străină cu termene de la 3 până la 6 luni (cu 2.6 puncte procentuale, până la nivelul de 42.2 la sută din total), odată cu diminuarea mai accentuată (cu 2.9 puncte procentuale față de luna septembrie 2010) a ponderii depunerilor cu termene de la 6 până la 12 luni,

care au alcătuit 39.4 la sută din total (graficul nr. 8).

În perioada de raportare **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină** s-a situat la nivelul de 3.43 la sută (3.31 la sută pentru persoanele juridice și 3.44 la sută pentru persoanele fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

În luna octombrie 2010 **baza monetară**² s-a majorat cu 6.7 la sută (737.0 mil. lei), până la 11736.5 mil. lei. Creșterea bazei monetare a fost determinată de majorarea activelor interne nete cu 748.7 mil. lei (12.5 la sută), ca rezultat al sporirii creditului intern cu 616.5 mil. lei, sau cu 11.7 la sută. În componența acestuia cererile de plăți față de Guvern au crescut cu 235.2 mil. lei și cererile de plăți ale Băncii Naționale a Moldovei față de bănci – cu 381.3 mil. lei, ca urmare a devansării restituirii depozitelor „overnight” asupra plasării acestora în sumă de 105.0 mil. lei, precum și a depășirii răscumpărării certificatelor Băncii Naționale a Moldovei asupra plasării acestora în sumă de 360.9 mil. lei.

² Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

Banii în circulație³ s-au majorat de la 9170.3 mil. lei în luna septembrie 2010, până la 9454.6 mil. lei în luna octombrie 2010. Totodată, în structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a micșorat de la 83.4 la sută în luna septembrie 2010 până la 80.6 la sută în luna octombrie 2010. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a majorat de la 16.6 până la 19.4 la sută, respectiv.

Masa monetară M2⁴ pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 519.3 mil. lei, sau cu 2.3 la sută, până la 23541.5 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3**⁵ a crescut cu 476.3 mil. lei, sau cu 1.4 la sută și a constituit 35241.0 mil. lei la sfârșitul lunii octombrie 2010 (tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec.2009	Ponderea %	Sept. 2010	Ponderea %	Oct. 2010	Ponderea %	Creșterea %
MASA MONETARĂ (M3)	32684.37	100	34764.63	100	35240.95	100	1.4
MASA MONETARĂ (M2)	20942.03	64.1	23022.16	66.2	23541.47	66.8	2.3
BANI ÎN CIRCULAȚIE	8848.98	27.1	9170.25	26.4	9454.59	26.8	3.1
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	4357.80	13.3	5264.07	15.1	5436.35	15.4	3.3
- ale persoanelor juridice	3069.52	9.4	3986.20	11.5	4088.47	11.6	2.6
- ale persoanelor fizice	1288.29	3.9	1277.87	3.6	1347.88	3.8	5.5
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	7733.91	23.7	8587.64	24.7	8650.34	24.6	0.7
- ale persoanelor juridice	1302.63	4.0	1429.10	4.1	1400.46	4.0	-2.0
- ale persoanelor fizice	6431.28	19.7	7158.54	20.6	7249.88	20.6	1.3
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	11742.34	35.9	11742.47	33.8	11699.48	33.2	-0.4
- ale persoanelor juridice	2852.01	8.7	2656.62	7.6	2535.62	7.2	-4.6
- ale persoanelor fizice	8890.33	27.2	9085.85	26.2	9163.86	26.0	0.9
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	1.34	0.0	0.20	0.0	0.19	0.0	-5.0

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea soldului numerarului în circulație cu 284.3 mil. lei (3.1 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională – cu 235.0 mil. lei (1.7 la sută). Soldul depozitelor în valută străină (recalculate în lei) s-a micșorat cu 43.0 mil. lei (0.4 la sută). Exprimat în USD, acestea au crescut cu 13.2 mil. USD. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a redus de la 33.8 la sută în luna septembrie 2010 până la 33.2 la sută în luna octombrie 2010.

Activele externe nete convertibile ale sistemului bancar s-au majorat cu 4.1 mil. USD, totalizând 1427.7 mil. USD. În componența acestora activele externe nete convertibile ale BNM au crescut cu 23.7 mil. USD, iar cele ale băncilor s-au redus cu 19.6 mil. USD.

Activele externe ale sistemului bancar în luna octombrie 2010 au însumat 2021.3 mil. USD, majorându-se cu 20.5 mil. USD față de luna precedentă. **Rezervele externe ale BNM** s-au majorat cu 26.1 mil. USD, până la nivelul de 1645.4 mil. USD. **Obligațiunile externe ale sistemului bancar** au constituit 593.6 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 210.1 mil. USD⁶.

În luna octombrie 2010 activele interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 735.1 mil. lei (4.1 la sută), inclusiv cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar și cererile față de economie au crescut cu 198.5 și cu 563.4 mil. lei, respectiv.

³ Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, cu excepția numerarului în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

⁴ Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

⁵ Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

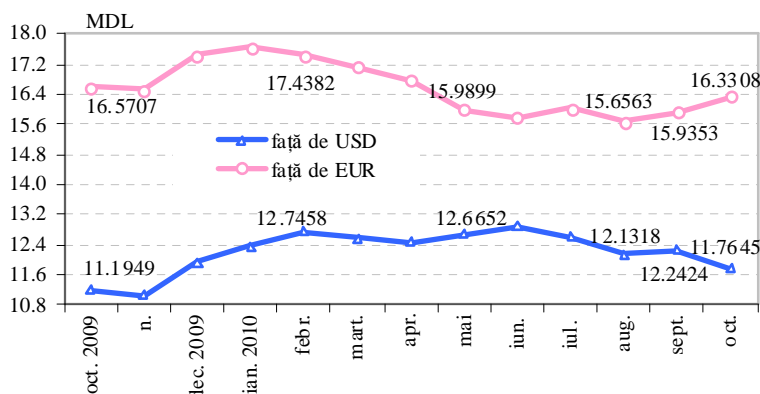
⁶ inclusiv dobânda calculată

Piața valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 12.2424 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna septembrie 2010 până la 11.7645 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna octombrie 2010 (graficul nr. 9).

Pe parcursul lunii de referință **cursul oficial al leului moldovenesc față de dolarul SUA** a avut preponderent un trend de apreciere, înregistrând la începutul lunii 11.9452 lei pentru 1 dolar SUA, iar la sfârșitul lunii – 11.8126 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA.

Graficul nr. 9. Cursul de schimb mediu lunar al monedei naționale

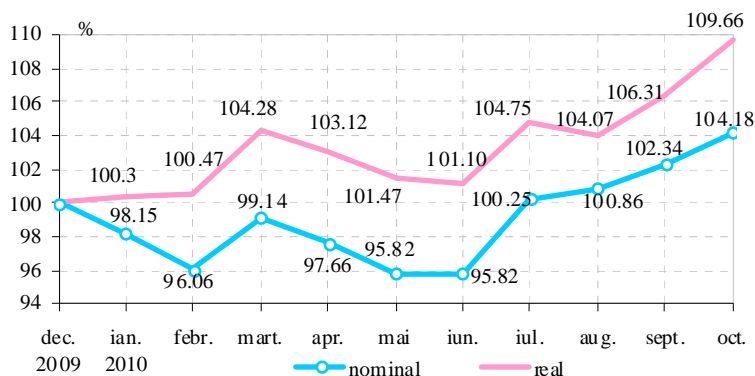
Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a depreciat de la 15.9353 lei moldovenești pentru 1 euro în luna septembrie 2010 până la 16.3308 lei moldovenești pentru 1 euro în luna octombrie 2010. La începutul lunii octombrie **cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro** a constituit 16.3059 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul acesteia – 16.3605 lei moldovenești pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.3972 lei pentru 1 rublă rusească în luna septembrie 2010 până la 0.3876 lei pentru 1 rublă rusească în luna octombrie 2010. La începutul lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.3905 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.3843 pentru 1 rublă rusească.

Cursul de schimb al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA, euro și rubla rusească la casele de schimb valutar au reflectat aceeași tendință ca și cursul oficial al monedei naționale în raport cu aceste valute.

La finele lunii octombrie 2010 în comparație cu finele lunii decembrie 2009 leul moldovenesc s-a apreciat față de dolarul SUA în termeni nominali cu 4.18 la sută (cotare indirectă⁷), iar în termeni reali – cu 9.66 la

Graficul nr. 10. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2009 = 100%)

sută (fiind direct proporțional nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțional nivelului inflației din SUA) (graficul nr. 10).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna octombrie 2010 a constituit echivalentul a 71.64 mil. dolari SUA, în creștere cu 5.44 mil. dolari SUA față de luna precedentă (în luna septembrie 2010 acest indicator s-a cifrat la 66.2 mil. dolari SUA). Pe parcursul lunii de referință rulajul tranzacțiilor efectuate de către Banca Națională a Moldovei pe piața interbancară

a constituit 20.65 mil. dolari SUA, majorându-se cu 6.4 mil. dolari SUA față de luna precedentă.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna octombrie 2010 pe piața valutară internă a constituit echivalentul a 897.2 mil. dolari SUA, diminuându-

⁷ Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

se cu 0.9 la sută comparativ cu luna precedentă (echivalentul a 905.4 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL ale principalelor valute străine pe piața valutară internă au constituit echivalentul a 468.8 mil. dolari SUA și vânzările – echivalentul a 428.4 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă, în luna octombrie 2010 cumpărările s-au majorat cu 1.2 la sută, iar vânzările au scăzut cu 3.1 la sută.

Din rulajul total tranzacțiile în dolari SUA au constituit 52.1 la sută, în euro – 43.0 la sută, în ruble rusești – 4.5 la sută, în hrivne ucrainene și în lei românești – 0.2 la sută. Comparativ cu luna septembrie 2010, în luna de gestiune ponderea rulajului în dolari SUA s-a majorat cu 1.0 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a diminuat cu 0.8 puncte procentuale.

La 31 octombrie 2010 stocul datoriei aferente creditelor acordate de FMI a constituit 133.5 mil. DST⁸ (echivalentul a 209.6 mil. dolari SUA) și nu s-a modificat comparativ cu sfârșitul lunii septembrie 2010.

Pentru luna octombrie BNM nu a planificat plăți externe în vederea deservirii împrumuturilor acordate de către FMI.

La 31 octombrie 2010 stocul datoriei externe private supuse notificării la Banca Națională a Moldovei (inclusiv arierațele de dobândă) a constituit echivalentul a 1302.5⁹ mil. dolari SUA, majorându-se cu 22.8 mil. dolari SUA în comparație cu stocul de la finele lunii septembrie 2010 (echivalentul a 1279.7⁹ mil. dolari SUA).

---

⁸ Drepturi Speciale de Tragere

⁹ Sursa: DMFAS 5.3 la 12.11.2010